

ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่กฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุกำหนดให้กรมกิจการผู้สูงอายุมีอำนาจหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพ พัฒนามาตรการ กลไก มาตรฐาน การจัดสวัสดิการ ค้ำครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ และนวัตกรรมองค์ความรู้ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตในที่อยู่อาศัยได้สะดวก เหมาะสม ปลอดภัย และสุขอนามัย และเพื่ออำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการใช้สถานที่สาธารณะ หรือสถานที่จัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงได้กำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมกิจการผู้สูงอายุ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

“การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย” หมายความว่า การเพิ่มเติม ปรับปรุง ซ่อมแซม เปลี่ยนแปลง หรือตัดแปลงที่อยู่อาศัยบางส่วนหรือทั้งหมด โดยอาศัยการออกแบบ การซ่อมแซม การก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยี หรือวิธีการอื่นใด เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตในที่อยู่อาศัยนั้นได้โดยสะดวก เหมาะสม ปลอดภัย และสุขอนามัย

“การเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตร” หมายความว่า การเพิ่มเติม ปรับปรุง ซ่อมแซม เปลี่ยนแปลง หรือตัดแปลงสถานที่สาธารณะ หรือสถานที่จัดกิจกรรมของผู้สูงอายุทั้งชุมชนในเขตเมืองและชนบท โดยอาศัยการออกแบบ การซ่อมแซม การก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยี หรือวิธีการอื่นใด ซึ่งดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่ออำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการใช้สถานที่สาธารณะ หรือสถานที่จัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ

“หน่วยงานบริการในพื้นที่” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา และให้หมายความรวมถึงองค์กรภาครัฐในเขตพื้นที่จังหวัด ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกาศกำหนด

“สำนักงานเขต” หมายความว่า สำนักงานเขตทุกเขตในสังกัดกรุงเทพมหานคร

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

ข้อ ๔ ให้ให้อธิบดี เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดแนวทางปฏิบัติ แบบเอกสาร และเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ข้อ ๕ ผู้สูงอายุที่จะมีสิทธิตามหมวดนี้ต้องเข้าหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีฐานะยากจน หรือรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ

(๒) ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

(๓) ที่อยู่อาศัย ไม่มั่นคง ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยกับการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ กรณี ที่อยู่อาศัยและ/หรือที่ดินที่เป็นที่ตั้งของที่อยู่อาศัยไม่ได้เป็นของผู้สูงอายุหรือทายาท ต้องอาศัยอยู่จริง ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และได้รับความยินยอมจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

หมวด ๒

การเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

ข้อ ๖ สถานที่ที่จะได้รับการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสถานที่จัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ หรือสถานที่สาธารณะที่ผู้สูงอายุเข้ามาใช้ประโยชน์

(๒) มีลักษณะไม่มั่นคง ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัยกับผู้สูงอายุ

(๓) ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

หมวด ๓

การยื่นคำขอ และการอนุมัติ

ข้อ ๗ ผู้สูงอายุ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดที่ประสงค์ขอรับการปรับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยตามข้อ ๕ หรือผู้สูงอายุ บุคคลที่เกี่ยวข้อง เจ้าของสถานที่ หรือหน่วยงานของรัฐที่ประสงค์ จะขอรับการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรตามข้อ ๖ ให้ยื่นคำขอต่อหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อกรมกิจการผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค หรือสำนักงานเขตตามภูมิภาณา

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือหน่วยงานบริการในพื้นที่

ข้อ ๘ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๗ แล้วให้เจ้าหน้าที่สอบข้อเท็จจริงและพิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสม และรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งอาจขอให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ข้อ ๙ ให้ผู้มีวิชาชีพด้านการก่อสร้างเป็นผู้ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ดังนี้

(๑) การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ ผู้มีอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ หรือผู้มีวุฒิไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือผู้ที่ผ่านการอบรมการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ

(๒) การเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ได้แก่ ผู้มีอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ โดยมีวุฒิไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

กรณีที่ไม่มีผู้มีวิชาชีพด้านการก่อสร้างในพื้นที่สามารถให้ผู้มีวิชาชีพด้านการก่อสร้างในพื้นที่อื่นได้

ข้อ ๑๐ การพิจารณาอนุมัติในกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

อัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือหน่วยงานบริการในพื้นที่ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ผู้สูงอายุและการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุแล้วแต่กรณี

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบทางราชการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามระเบียบทางราชการ

กรณีหน่วยงานบริการในพื้นที่ดำเนินการ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ สนับสนุนงบประมาณโดยจ่ายเงินตามระเบียบทางราชการ

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หรือหน่วยบริการในพื้นที่ ดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้ผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณนั้น

หมวด ๔

การรายงานผล

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ รายงานผลการดำเนินงานการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้กรมกิจการผู้สูงอายุทราบ ภายในสามสิบวันนับจากวันที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ตามแบบรายงานผลการดำเนินงาน แบบประเมินผลความพึงพอใจของผู้สูงอายุ พร้อมหลักฐานการจ่ายเงิน รวมทั้งภาพถ่ายก่อนดำเนินการ และหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๔ ให้หน่วยงานบริการในพื้นที่ รายงานผลการดำเนินงานการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุให้หน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณ ภายในสามสิบวันนับจากวันที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ตามแบบรายงานผลการดำเนินงาน แบบประเมินผลความพึงพอใจของผู้สูงอายุ พร้อมหลักฐานการจ่ายเงิน รวมทั้งภาพถ่ายก่อนดำเนินการ และหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ หน่วยงานบริการในพื้นที่ ดำเนินการสำรวจความต้องการในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ตามแบบสำรวจ และรายงานให้กรมกิจการผู้สูงอายุทราบ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี โดยใช้กลไกของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระดับจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๖ วิธีปฏิบัติอื่นใดซึ่งมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้นโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ไพรวรรณ พลวัน

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ